SORKH
SVAZEK OBCÍ V REGIONU KRUŠNÝCH HOR

MAGAZÍN KRUŠNOHORSKÝCH OBCÍ

LEDEN 2022

KRÁTCE

Rekordní rozpočet

Město Litvínov bude mít letos rekordní rozpočet, téměř 898 milionů korun. Jeho schodek je kryt příjmy z minulých let i úvěrem. Navýšit bylo nutné například kompenzaci za městskou hromadnou dopravu. Počítá se i s významnými investicemi, jako zahájením stavby plavecké haly a modernizací základních škol, desítky milionů půjdou také na obnovu a rekonstrukce komunikací.

Nové dílny

Základní škola v Horním Jiřetíně má nové žákovské dílny. Jejich vybavení vyšlo na téměř 3,3 milionu Kč, částečně ho uhradilo město Horní Jiřetín a částečně evropské dotace. Díky projektu tak vznikla nadstandardní učebna pro výuku pracovních činností, fyziky i informatiky, neboť kromě dílenského vybavení jsou součástí učebny také manuální a robotické stavebnice, 3D tiskárna a interaktivní projektor s tabulí.

Jízdné v MHD stouplo

Od začátku roku 2022 zvýšil Dopravní podnik města Mostu a Litvínova ceny jízdného v hromadné dopravě. Základní jízdenky se zdražily podle tarifních pásem o 3 až 6 korun. Jednopásmová jízdenka v hotovosti dnes vyjde na dvacet korun, cesta mezi Mostem a Litvínovem vyjde na 30 korun. Měsíční kupony pro dospělé vyjdou v současnosti na 440, 580 až 650 korun. Zachována zůstala výše celoročních kupónů, které stojí od 4 do 6 tisíc korun pro dospělé a 1000 a 1500 Kč zlevněné. Dětské jednotlivé jízdné podražilo o korunu.

Moldavské nádraží na prodej

Nadační fond Moldavská dráha/Teplický Semmering informoval, že zastupitelé Moldavy v Krušných horách odsouhlasili rozpočet na rok 2022, který zahrnuje příjmy z prodeje moldavského nádraží, památkově chráněné budovy. Vedení obce to chce stihnout do konce svého volebního období. Ještě vloni se přitom zdálo, že Moldava se pustí do rekonstrukce historického nádraží na česko-saské hranici. Nadačnímu fondu se podařilo získat dotaci z programu na obnovu brownfieldů. Obec nakonec padesátimilionovou dotaci odmítla.

strana 2

DŮM PRO SENIORY V HORNÍM JIŘETÍNĚ UŽ STOJÍ

Před dokončením je nový komunitní dům, určený pro seniory, který staví město Horní Jiřetín. Stavba by měla být hotova v únoru a první obyvatelé by zde mohli najít domov v dubnu. Bezbariérový dům nabídne patnáct prostorných bytů.

„*Stavební práce předpokládáme dokončit do konce února, v březnu by mělo proběhnout kolaudační řízení,*“ říká starosta Horního Jiřetína Vladimír Buřt. Byty budou vybaveny koupelnami i kuchyňskými linkami. „*V tuto chvíli řešíme, zda bude vhodnější, aby si lidé vzali vlastní nábytek nebo zda dům vybavíme jednotně. Zatím to vypadá, že i z hygienických důvodů bude vhodnější druhá varianta,*“ vysvětluje.

Domov disponuje patnácti byty, tedy má kapacitu 15 až 30 lidí, podle toho, zda budou byt využívat páry nebo jednotlivci. Každý má prostornou předsíň s velkou koupelnou, obývací místnost a malou kuchyňku. Všechny mají velkoryse řešená okna, mnohé s krásným výhledem do krajiny. Areál je kompletně bezbariérový. Součástí domu je společenská místnost s terasou, kde mohou trávit čas na čerstvém vzduchu i lidé méně pohybliví, malá zahrada a několik parkovacích míst. „*Dům je velmi dobře vymyšlený. Vybírali jsme ze tří návrhů studentů architektury ČVUT. Vybraný student rozkreslil vše do půdorysů a řezů, a poté projekt pro stavební řízení a realizaci dopracoval místní projektant. Spolupráce se studenty byla velmi zajímavá a budeme se k ní určitě vracet,*“ říká Vladimír Buřt.

Obec předpokládá, že obyvatelům domu zajistí i základní zdravotní a sociální služby, jako jsou návštěvy lékaře, rozvoz obědů, praní prádla, nákupy a podobně. „*Terénní sociální služby v Horním Jiřetíně již poskytujeme, máme s tím určitou zkušenost a chceme je dál rozvíjet.*“

Ještě není dokončeno a už je o bydlení v novém domě velký zájem, přiznává starosta. Předpokládá proto, že bude rychle plno. Zájem mají nejen místní obyvatelé, ale i přespolní. „*Budeme se snažit prioritně uspokojit zájem místních obyvatel, ale lidem z okolních obcí a měst se bránit nebudeme, pokud bude volno,*“ vysvětluje. Náklady na stavbu komunitního domu dosáhly 33 milionů korun, obci se podařilo získat desetimilionovou dotaci z Ministerstva financí ČR. Ceny za bydlení se budou odvíjet od úrovně poskytovaných služeb. Základní nájemné stojí v Horním Jiřetíně kolem 49 korun za metr čtverečný. „*S poskytovanými službami bude samozřejmě cena stoupat, nemůžeme vše hradit z rozpočtu. Ale nějakou návratnost investice nepředpokládáme, to nebyl cíl,*“ dodává starosta.

LYŽAŘSKÉ AREÁLY V KRUŠNÝCH HORÁCH ZDRAŽILY, NA KLÍNECH CENY ZŮSTÁVAJÍ

Krušnohorské lyžařské areály jsou připraveny na zimní sezónu, zatím jim ale chybí to nejdůležitější – dostatek sněhu. V prosinci se sice lyžovalo například na Klínech, Alšovce či v Telnici, dostatek sněhu má ale prakticky jen nejvýše položený Klínovec. Nárůst cen energií i fakt, že vloni byli vlekaři zcela bez návštěvníků, se podepisuje do nárůstu cen skipasů.

Přibližně o 15 procent stouply ceny jízdného ve Skiareálu Meziboří, důvodem je zdražení energií a vody. Jedna jízda vyjde v letošní sezóně na 20 až 30 korun podle toho, kolika body si lyžaři předem nabijí kartu. Původně zde plánovali upravit zázemí, ale přednost musela dostat výměna potrubí pro zasněžování. V létě probíhaly na sjezdovce práce na stavbě podzemní stěny v rámci výzkumného projektu vodohospodářů na zadržování vody *(více v čísle 9/2021)*. Veškeré práce jsou dokončené a terén je připravený pro lyžaře. „*Areál je připravený, jen nám chybí sníh. Zatím se u nás jen pár dní sáňkovalo,*“ říká správce areálu Radek Souček. Jakmile nasněží, sjezdovka bude otevřena od pondělí do čtvrtka od 15 do 20 hodin, v pátek, sobotu a neděli od 10 do 16 hodin a poté k večernímu lyžování od 17 do 20 hodin.

Zdražení se nevyhnulo ani další lyžařským areálům v Krušných horách. Na Klínovci, který nabízí 18 kilometrů sjezdovek, zvedli ceny od 5 do 15 procent, jednodenní skipas v plné sezóně vyjde na 980 korun, pro dítě na 590 korun. Šestihodinové denní lyžování ve středisku Bouřňák na Teplicku vyjde letos na 800 korun, večerní na 500 korun bez ohledu na věk. Na Alšovce u Klášterce nad Ohří se lyžuje za 390 korun pro dospělé, 250 korun pro děti, děti do 6 let zdarma. V prosinci byl v provozu jen jeden vlek a platilo nižší jízdné.

Snad jako v jediném lyžařském areálu nezdražují na Klínech. „*Zatím pro to nemáme důvod. Naopak jsme o tisíc korun zlevnili sezónní skipas. Novinkou je zavedení celoročního pasu ski&bike, který umožňuje vyžití v zimě i létě,*“ vysvětluje Josef Dlouhý. Celodenní lyžování vyjde dospělého na 490 korun, děti 350 Kč, do šesti let mohou lyžovat zdarma. Letos by měl konečně odstartovat zimní provoz Zipline, nové atrakce Sport areálu Klíny. „*Sice to mělo být už loňskou zimní novinkou, ale nakonec jsme kvůli omezením začali až na jaře. V průběhu ledna chceme vyzkoušet zimní provoz. Hodně lidí už se ptá, kdy začneme. Musíme ještě sladit pohyb lyžařů a turistů na Zipline,*“ doplňuje Dlouhý. Novinkou je také parkoviště P5 na Klínech, určené pro běžkaře.

Na skiareály se vztahuje řada protikoronavirových omezení, mimo jiné smí na lanovky pouze očkovaní nebo lidé po nemoci. „*Nejsou s tím žádné problémy, lidé to respektují. Pokladní se s žádnou negativní reakcí nesetkali, bouře se odehrávají jen na sociálních sítích,*“ podotýká Josef Dlouhý.

Foto: Sport areál Klíny

REVOLUCE V LITVÍNOVSKÝCH ODPADECH: ROK DO STARTU

Dlouhodobá nespokojenost se svozem a likvidací domovního odpadu v Litvínově dovedla město k rozhodnutí začít tuto službu zajišťovat vlastními silami. Technické služby Litvínova teď mají rok na přípravu a 1. ledna 2023 mají odpadové hospodářství převzít. V současné době služby zajišťuje firma Marius Pedersen, které město vloni zaplatilo přes 27 milionů korun. Od obyvatel za poplatky vybere necelou pětinu. Na přípravy na převzetí svozu odpadu jsme se zeptali jednatele Technických služeb Litvínov Ing. Petra Řeháčka.

Ilustrační foto: Pixabay

Proč chce jít Litvínov cestou vlastního svozu odpadů?

Hlavní důvod je dlouhodobá nespokojenost s kvalitou služeb. Jsou stížnosti od obyvatel, stěžují si politici a vidíme to sami při údržbě města. Častokrát vypadává technika a náhradní svozy neprobíhají vždy tak, jak mají.

Má Marius Pedersen v tomto kraji monopol?

Možná je to způsobeno požadavkem na větší investice, ale myslím si, že tomu tak může být. V části naší republiky to pak může působit jako oligopol, kdy společnosti mají rozdělené lokality, na nich hospodaří a nekonkurují si. Jde to dobře vidět ve výběrových řízeních. Hledáte dodavatele pro zakázku na čtyři roky v hodnotě sto milionů korun a přihlásí se vám jeden. Přitom na zakázku za desetitisíce se přihlásí třeba deset zájemců. Pokud není na trhu zdravá konkurence, není vůle se zlepšovat.

Jak moc je obvyklé, že si odpadové služby zajišťují města vaší velikosti sama?

Záleží na lokalitě. Na Moravě častěji zůstaly městské organizace a města si udržela tuto službu ve vlastních rukách, v Čechách se většinou privatizovalo a dnes to funguje prostřednictvím externích dodavatelů. Jak jsem zjistil, na východě republiky přitom panuje větší spokojenost, mají snazší kontrolu a přehled o vyprodukovaném množství odpadu.

V tuto chvíli zbývá necelý rok do ostrého startu. Co obnáší příprava?

Není to vůbec jednoduchý úkol, vnímám tíhu požadavků i časový tlak. Vloni jsme kompletně zmapovali trh, hledali případné budoucí obchodní partnery, připravili harmonogramy a zjišťovali potřebné informace. Ve spolupráci s městem jsme se podíleli na pořízení nového areálu – bývalého kovošrotu v Hamru - a prováděli opravy, zabezpečovací a úklidové práce. Aktuálně se zpracovává projektová dokumentace na rekonstrukci administrativní budovy, jedné z hal a části příjezdových ploch. Součástí nového areálu bude i sběrný dvůr, protože stávající v Žižkově ulici není v úplně utěšeném stavu a dnes už by ani nevyhovoval legislativě. Nejzazší termín zahájení stavby sběrného dvora je září, z čehož je vidět, že vše je časově velmi napjaté. Snažíme se získat různé dotace a skloubit termíny. Bohužel kvůli pandemii se vše posouvá, neotevřely se včas termíny žádostí o dotace a zároveň se prodlužují i dodací lhůty téměř na vše. Náš deadline se však bohužel nemění. Dalším bodem je pořízení veškeré techniky. V tuto chvíli jsou v běhu výběrová řízení na nákup svozových aut a aut pro odvoz na skládku. V rámci projektu máme v plánu vybudovat malé překladiště a pořídit stacionární lis, díky němuž bychom měli šetřit náklady na dopravu a další manipulaci s odpadem. Novinkou pro občany Litvínova budou očipované sběrné nádoby. Díky této technologii budeme mít všechny nádoby jednoznačně identifikovatelné, budeme schopni zjistit množství odpadů z jednotlivých lokalit a budeme připraveni pomoci s cílenější motivací občanů v oblasti třídění. Zároveň nám to pomůže i ve vztahu k nové odpadové legislativě.

Start bude logisticky nesmírně náročný. Marius Pedersen by měl 31. prosince 2022 odvézt všechny sběrné nádoby a 1. ledna by tam měly stát naše. Mluvíme cca o třech a půl tisících nádobách…

Město rozhodlo investovat 38 milionů korun do rozjezdu. Bude to stačit?

Byl to původní odhad toho, co bychom potřebovali. Bohužel je špatná doba a spousta dodavatelů má problémy nejen s komponenty, ale zejména neustále rostou ceny napříč všemi odvětvími. Obávám se, že náklady budou stoupat, například u vozidel to odhaduji až o 20 %, přičemž vozidla tvoří největší část rozpočtu. Nechci ale předjímat, dokud neskončí výběrová řízení. Je tam ještě řada věcí, které budeme pořizovat, třeba se někde podaří ušetřit. Bohužel nemáme moc možností vyjednávat nebo čekat, například u některých vozidel nejsou výjimkou čekací doby i rok.

Evropa se v poslední době potýká s problémy s odbytem tříděných odpadů. Řešíte i tuto otázku?

Trh s odpady je skutečně velmi komplikovaný. Hledali jsme potenciální partnery pro odběr tříděných odpadů a naše zjištění jsou taková, že se poptávka po nich v čase rychle mění – jednou jsou ochotni platit, o měsíc později chtějí za odpad doplácet. Každopádně již teď jsme na počátku zahájení spolupráce s některými významnými obchodními společnostmi našeho regionu. V prvopočátku budeme rádi, když se odpadu zbavíme bez dalších souvisejících nákladů. Cílem samozřejmě bude dobře hospodařit i s odpadem, nicméně na trhu budeme nováčci a naše soustředění bude primárně cílit na zvládnutí služby.

Odrazí se tato radikální změna v cenách pro obyvatele?

Poplatky za odpad jsou samozřejmě politické rozhodnutí. Předpokládám ale, že případná změna jeho výše by nesouvisela s tímto projektem. Zpočátku jsou pochopitelně nutné velké investice, ovšem po nějaké době už to by to mohlo být pro město i levnější. Myslím ale, že cílem vedení města je především dosáhnout lepší kvality a větší kontroly, která bude pro její zástupce snadněji proveditelná. Ze strany města budeme určitě pod drobnohledem. Očekávání jsou velká.

Litvínov není jedinou nespokojenou obcí v regionu. Budete schopni a ochotni nabídnout své služby i okolním obcím a městům?

Určitě to máme v plánu, ale rozhodně ne v počátcích. Dnes máme kapacitu techniky nastavenou na Litvínov, z reálného provozu pak vyplynou případné rezervy, ale předpokládám, že bychom museli dál investovat do techniky. Chtěli bychom službu okolním obcím nabídnout v roce 2025, tedy v roce 2024 bychom se s nimi o tom mohli začít bavit. Do budoucna počítáme i se zapojením podnikatelů na území Litvínova. Je to náročný projekt, takže ho v tuto chvíli nemůžeme rozšiřovat. Musíme nejprve sami načerpat zkušenosti.

KRÁTCE

Pomoc pro neziskovky

Neziskové organizace z regionu Mostecka a Litvínovska mohou do 31. března požádat o pomoc dobrovolníků z teplárenských společností United Energy a Severočeská teplárenská. V rámci firemního dobrovolnictví Energický den zaměstnanci jako každý rok pomohou svou energií některé z organizací. Neziskovky, které mají o tuto nefinanční podporu ze strany teplárenské společnosti zájem, mohou vyplnit formulář žádosti na www.tepelnapohoda.cz. V minulosti zaměstnanci firem pracovali například v obecně prospěšné společnosti Energie v Meziboří nebo v dětském domově v Hoře Svaté Kateřiny.

Inspirace z Vysoké Pece

V centru Vysoké Pece na Chomutovsku mohou lidé odpočívat ve Skotské vonné zahradě. V tomto stylu tu společnost Rekultivace ze skupiny Sev.en přebudovala park ze šedesátých let. Některé práce si obyvatelé obce pod dohledem zkušených odborníků udělali sami. Nově v parku přibylo třináct vzrostlých borovic douglasek, udržet atmosféru parku pomůže ambroň, ginko biloba a dřezovec. Park doplnilo i tři sta třicet tři keřů. Realizaci i sazenice společnost Rekultivace obci, která se nachází na dohled lomu ČSA a jeho rekultivací, věnovala darem.

Příprava CHKO pokračuje

Agentura ochrany krajiny a přírody ČR pokračuje v přípravách projektu Chráněné krajinné oblasti Krušné hory. Připravila již základní koncept a nyní rozpracovává vymezení čtyř zón ochrany, přičemž obydlené části jsou zahrnuty do čtvrtého nejnižšího stupně. Práce na přípravě potrvají ještě několik měsíců a poté se pracovníci agentury vypraví do jednotlivých obcí prodiskutovat své návrhy. Případná chráněná oblast by patřila k největším v České republice.

Kotlíkové dotace pokračují

I v roce 2022 budou pokračovat tzv. kotlíkové dotace, které umožňují náhradu zastaralých kotlů na tuhá paliva za ekologičtější způsob vytápění. Tentokrát je program zaměřen na nízkopříjmové domácnosti, které mohou získat až 95 procent veškerých nákladů. Dotace bude opět poskytovat Ústecký kraj, příjem žádostí zatím zahájen nebyl. Všichni ostatní pak mohou využít dotaci z programu Nová zelená úsporám, kde se příspěvky pohybují od 30 do 100 tisíc korun a dosahují až 50 % nákladů. Výhodou je, že pokud o dotaci požádáte a doložíte to úřadům, nebudete v případě kontroly po 1. září 2022 platit pokutu za nevyměněný kotel a dostanete další rok na jeho výměnu.

CO SE V OBCÍCH CHYSTÁ V ROCE 2022

V posledním čísle Magazínu krušnohorských obcí v roce 2021 jsme se ohlédli za tím, co se v obcích a městech nejvíc podařilo a na co jsou starostové pyšní. Rok je ale pryč a teď je potřeba se soustředit na nové projekty a plány. Ptáme se proto starostů ze Svazku obcí v regionu Krušných hor:

Co vás v obci nejvíc trápí? Na co se chcete v roce 2022 soustředit a co chcete vyřešit? Jaké jsou před vámi úkoly?

Jiří Mooz
starosta Brandova

Tento rok chceme především zvýšit bezpečnost v obci a služby našim obyvatelům. Vzhledem ke zvýšenému provozu vozidel přes naši obec, zejména pendlerů, kteří často nedodržují stanovenou rychlost při cestě do zaměstnání v Německu a zpět, jsme se rozhodli zakoupit měřiče rychlosti, které budou nainstalovány v intravilánu obce do jarního období.

I přesto, že v obci je již delší dobu několik stanovišť na tříděný odpad, chceme zlepšit služby odpadového hospodářství a od měsíce května rozšíříme tuto službu přistavením nádob na plasty a papír ke každému objektu s trvalým pobytem. V jarním období bude pro naše nejmenší občánky nainstalováno třetí dětské hřiště u křižovatky do Kolonie. V prvním pololetí bude taktéž dokončena rekonstrukce dalších prostor v budově bývalé školy - dnes Kulturním domě, které budou sloužit pro různé volnočasové aktivity našich obyvatel bez omezení věku. Další investiční záměry budou závislé na získaných dotačních titulech.

Petr Červenka
starosta Meziboří

Soustředíme se především na akce, které máme ve volebním programu, např. vybudování dvou parkovišť, opravu školní jídelny v 1. MŠ, dále provedeme opravy poškozených chodníků a komunikací, opravy dětských hřišť a opravy poškozených sportovišť. Pro bezpečnost občanů na ul. Okružní necháme vybudovat dva přechody pro chodce a po celém Meziboří bude opraveno veřejné osvětlení, tzv. osvětlení budoucnosti. Rovněž zakoupíme pro potřeby Technických služeb novou sekačku a nové auto pro svážení odpadu. Co mě nejvíce pálí jsou dlouholeté problémy s částí mezibořské veřejnosti, která netřídí odpad, neuklízí po svých psích mazlíčcích, a motoristé, kteří ničí zeleň tím, že na ní parkují. To vše by bylo mým přáním vyřešit. Rád bych při této příležitosti popřál všem občanům v roce 2022 hodně zdraví a štěstí a aby se v našem krásném městě cítili co nejlépe.

Pavel Veselý
starosta Českého Jiřetína

V následujícím roce se chci soustředit zejména na odpady. V našem rozpočtu jsou největší položkou a vzhledem k dalšímu zdražovaní likvidace odpadů se tato oblast pro nás stává prioritou číslo jedna! Bohužel vzhledem k umístění naší obce jsou v ceně likvidace odpadů obsaženy zejména logistické náklady, proto bych rád v budoucnu navázal spolupráci s Technickými službami Litvínov, které budou tuto službu nově zajišťovat pro město Litvínov.

Zděnka Němečková
starostka obce Klíny

Do nového roku 2022 bych touto cestou chtěla všem občanům popřát spokojenost, klid, zdraví a mnoho úspěchů v osobním i pracovním životě. V plánu v letošním roce máme výstavbu multifunkčního sportovního hřiště pro workoutové cvičení a fitness pro občany, chataře i přespolní. Potom budeme pracovat na zlepšování podmínek místního vodojemu a vodovodního řadu. Vzhledem na energetickou krizi budeme také revitalizovat část veřejného osvětlení. Investice budou letos větší než příjmy v rozpočtu, proto využijeme finanční prostředky, které jsme dobrými hospodářskými výsledky naspořili. Využili jsme také dotační titul MMR ČR a zažádali jsme o dotaci na multifukční hřiště. Radost by také přineslo dokončení procesu změny č. 1 územního plánu v Klínech.

Vladimír Buřt
starosta Horního Jiřetína

Chceme letos v objektech, které patří městu, nahradit poslední tepelné zdroje na uhlí kotli na biomasu nebo tepelnými čerpadly. Jsou to již jen jednotky, ale je to nezbytné, protože od září 2022 nebude možné staré uhelné kotle provozovat. Budeme se soustředit i na další rozvoj využívání obnovitelných zdrojů. Některé žádosti o dotace na ně už máme podané, některé ještě chystáme. Půjde o fotovoltaické elektrárny, jejich propojení v rámci naší malé distribuční soustavy a také o úsporná opatření, především zateplení budov. Zásadní a náročné bude dotáhnout do konce a zprovoznit komunitní dům pro seniory.

Kamila Bláhová
starostka Litvínova

Město Litvínov má vypracovaný Plán strategického rozvoje, který řeší různé oblasti života ve městě. Jedním z nejzásadnějších projektů letošního roku je příprava na převzetí odpadového hospodářství. Jde o opravdu náročný projekt, od něhož si ale slibujeme velké zlepšení ve vnímání čistoty města *(více o něm na str. 2)*. Pokračujeme také modernizací škol. Běžný občan si to možná ani neuvědomuje, ale není jich málo, všechny vyžadují nemalé investice. I proto máme jednotlivé fáze rozplánované na řadu let dopředu. Každý rok investujeme desítky milionů do jejich modernizace a jsme velmi rádi, když se daří získávat dotace a můžeme tak přistoupit k dalším investicím. Letos budeme modernizovat vybrané učebny a kabinety ve čtyřech základních školách a vše je připraveno také pro zahájení rekonstrukce školní družiny v ulici U Koldomu.

Nejpozději na podzim bude také dokončen most přes Mezibořskou ulici, což přinese velké odlehčení dopravě. Připravujeme také koncepci řešení tramvajové dopravy na území Litvínova včetně řešení křižovatek.

V loňském roce jsme již chtěli zahájit výstavbu nové plavecké haly. Bohužel výběrové řízení bylo napadnuto, město měsíce čeká na pravomocné rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Velmi nás mrzí, že si na roky slibovanou stavbu musí milovníci plavání počkat o něco déle. Nadále platí, že je pro nás prioritou.

Kateřina Schwarzová
starostka Lomu

Aby Lom mohl klidně fungovat a hledět do budoucna, musí mít schválený rozpočet na rok 2022. A to se podařilo 13. prosince, kdy většina zastupitelů uzavřela téměř čtyřměsíční přípravu návrhu rozpočtu pro rok 2022 a schválila ho. Příjmová a výdajová část rozpočtu se shodovaly, rozpočet byl zpracován vyrovnaný. V objemu jde o necelých 59 milionů korun.

Co nás v Lomu nejvíce pálí? Nezájem některých zastupitelů o přání a požadavky svých voličů, stejně tak nás pálí chování „neslušných“ obyvatel k těm slušným. I tak mohu všem obyvatelům slíbit, že to nezůstane bez naší odezvy, a i nadále se budeme snažit slušné obyvatele chránit. A na co se i v současné nelehké covidové době, chceme soustředit? Obyvatelé velmi pozitivně kvitují intenzivní péči a opravu veřejného osvětlení, která začala v roce 2020 ulicí Podkrušnohorská, v loni pokračovala ulicí Vrchlického a letos plánujeme ulice Husova a Nádražní. Za samozřejmost považuji provoz místního hřbitova, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, stejně jako sběr a svoz komunálního odpadu.

A jaké kapitálové výdaje plánujeme? Další parkovací plocha v ulici Novostavby v lokalitě Loučná, zafinancování zábradlí u odkrývaného Lomského potoka, herní prvky do ZŠ a MŠ Lom, herní prvky na dětské hřiště pod bývalou sokolovnou v Loučné. V rozpočtu je pamatováno i na peníze na autorský a technický dozor při rekonstrukci objektu čp. 765 na náměstí Republiky, plánuje se i vybudování dalšího kolumbária na hřbitově, osvětlení u zpomalovacího pruhu tamtéž či osvětlení Průmyslové zóny Lom. Samozřejmě budeme i nadále podporovat naše školství, jak základní, tak mateřskou školu, naše mladé fotbalisty a dobrovolné hasiče a v neposlední řadě myslíme i na kulturní vyžití dětí i dospělých. Které naplánované akce se nakonec uskuteční, záleží na tom, co nám covid dovolí.

Město Lom chce pokračovat v obnově veřejného osvětlení, foto: archív města.

NÁDRAŽÍ V LOUCE BY MOHLO BÝT DOPRAVNÍM I TURISTICKÝM UZLEM

Plány na rekonstrukci a využití budovy železničního nádraží v Louce u Litvínova představil Českojiřetínský spolek a Oblastní muzeum a galerie v Mostě. Jejich cílem je vybudovat z tohoto dopravního uzlu, kde se potkávají tratě do Mostu, Teplic i Krušných hor, také centrum turistické. Podmínkou je, aby stát souhlasil s bezúplatným převodem budovy na Ústecký kraj.

Českojiřetínský spolek prostřednictvím jím zřízeného Nadačního fondu Moldavská dráha / Teplický Semmering dlouhodobě usiluje o propojení Moldavské dráhy s Německem a jeho cílem byla i záchrana nádraží na Moldavě. Krach tohoto projektu, kdy zastupitelé obce těsnou většinou odmítli zajištěnou dotaci, přišel v okamžiku, kdy Správa železnic oznámila záměr prodeje nádraží v Louce. „*Moldava není jediná. Mezi Mostem a Freibergem je dvacet obcí a v nich spousta zajímavých nádražních budov. Pracujeme ve spolupráci s Ústeckým krajem a Správou železnic na konceptu celé Moldavské dráhy. A nádraží v Louce by mohlo být startovním projektem,*“ vysvětluje předseda spolku Petr Fišer. Právě zkušenosti s projektem obnovy moldavského nádraží, na který se podařilo získat padesátimilionovou dotaci, chce spolek využít v Louce. Již v minulosti o nádraží projevilo zájem mostecké muzeum, které hledá zázemí pro své technické sbírky.

„*Louka má strategickou polohu. Po rekonstrukci tratě to je moderní dopravní tepna mezi Mostem a Teplicemi. Je to nástupní místo na dvě historické tratě – Moldavskou a Kozí dráhu, v dochozí vzdálenosti od Litvínova s turistickým zázemím. Stojí blízko plánovaných rekultivací a parku u Mariánských Radčic, do budoucna má turistický potenciál i bývalý důl Kohinoor,*“ říká ředitel muzea Michal Soukup. Obě organizace si už vzájemnou spolupráci vyzkoušely při oslavách 150 let železnice na Mostecku.

Jak by se tedy mělo nádraží v Louce u Litvínova proměnit? Mělo by poskytovat turistické zázemí, sloužit k pořádání akcí a jako depozitář muzejní sbírky techniky. „*To, co činí toto místo jedinečným – tedy propojení železnice, průmyslu a hornictví - bychom zde mohli ilustrovat expozicí. Ovšem už sama budova je exponátem a jsou v ní zachovány fragmenty původního elektro zařízení. Naštěstí nebyla v minulosti zasažena žádnými moderními přestavbami,*“ říká o záměrech Michal Soukup.

Podle ředitele muzea je důležité zabránit dalším demolicím nádražních budov, jako se to stalo například v Lomu nebo Duchcově: „*Z krajiny se tím setřou stopy minulosti, a to si v našem kraji nemůžeme dovolit.*“ Přitom na německé straně se už na propojení Moldavské dráhy do Freibergu intenzivně připravují. „*Je nám trochu líto, že v Sasku už se nádražní budovy opravují a česká strana nezačala ani s jedinou. Většina nádraží – s výjimkou nádraží Osek město a Dubí – je ve špatném stavu. Jestliže mají sloužit pro přeshraniční styk a jako prostředek cestovního ruchu, je třeba se jim věnovat,*“ upozorňuje Petr Fišer.

Budovu nádraží v Louce u Litvínova v současné době vlastní Správa železnic a je vyhlášena kulturní památkou. Ústecký kraj již požádal stát o bezúplatný převod budovy do jeho majetku. To je podmínkou kraje, aby se pustil prostřednictvím mostecké muzea do jeho opravy. „*Po získání budovy bychom ve spolupráci s Českojiřetínským spolkem hledali dotace na rekonstrukci a rozjezd. Jak se ukázalo na projektu moldavského nádraží, finance na poškozené památky a brownfieldy jsou dosažitelné,*“ dodává ředitel muzea.

TIPY / AKCE / POZVÁNKY

Lidé odvedle

V chomutovské knihovně, v Galerie Lurago, můžete do 21. ledna učinit neobvyklý výlet do světa lidí v hendikepem. Interaktivní výstava přibližuje život lidí s postižením zrakovým, sluchovým a tělesným prostřednictvím osobních zážitků. Vyzkoušíte si, jaké to je cestovat a někdy hůře slyšet, jindy mít omezenou pohyblivost nebo dokonce při plnění některých úkolů nevidět. Výstava je součástí projektu Nadace Sirius, která podporuje rovnocenné soužití a efektivní komunikaci s dětmi i dospělými se zdravotním postižením. Využívá přitom především vlastní zážitek, osobní setkání a pravdivé informace podávané moderními interaktivními metodami. Výstava je otevřena ve všední dny od 10 do 17 hodin, v sobotu od 9 do 12 hodin, vstupné je 10 korun.

Divadelní léto na Hněvíně

Mostecké Městské divadlo opět připravuje na letní měsíce divadelní scénu na hradě Hněvín v Mostě. Hrát bude od 13. června a už dnes jsou v prodeji vstupenky na červnová představení. Nejprve nabídne divákům Goldoniho komedii Sluha dvou pánů. V prostředí hradu můžete vidět loňskou novinkou, příběh z renesanční Prahy plný humoru, tajemna a nestárnoucí hudby Jaroslava Ježka Golem aneb Císařův alchymista Kelley po staletích opět na Hněvíně. Vrátí se také oblíbená muzikálová verze Vrchlického hry Noc na Karlštejně. Pro děti je připraveno pohádkové představení Lotrando a Zubejda.

Uzávěrka příštího čísla Magazínu 28. 2. 2022

Náměty, pozvánky a tipy zasílejte na katka@taborsky.cz

NÁVRAT VYDRY DO KRUŠNÝCH HOR

Vydra říční se po desítkách let navrací do naší přírody, do potoků Krušných hor a řek v Podkrušnohoří. Odkud přišla a bude se jí tady dařit? To zkoumal česko-německý projekt Lutra lutra. S jeho výsledky se budou moci v únoru seznámit návštěvníci mosteckého muzea na putovní výstavě „Ich bin ein vydra, aneb jak vydra přes hranici přišla“.

Výzkum přinesl zajímavé výsledky a potvrdil, že většina vyder, které dnes žijí v našem regionu, přišla ze Saska. V 90. letech minulého století se vydry v České republice vyskytovaly pouze v Beskydech, Českém Švýcarsku a na jihu Čech. Postupně se populace vlivem zlepšení čistoty vod rozšiřovaly zejména z jižních Čech dál do republiky, ale mezi nimi a Krušnými horami leží komplikované území přeměněné těžbou s regulovanými toky řek a potoků. Proto výzkumníky zajímala jejich cesta. „*Genetická studie potvrdila, že vydry přicházely zejména ze severu. Vydry v Dolním Sasku potkal stejný osud jako ty naše. Ve 20. století zůstaly jen v malé populaci v rybníkářské oblasti okolo řeky Sprévy a postupně se v posledních desetiletích odtud šíří do okolí, hlavně směrem na západ a kolonizovaly i Krušné hory a z Krušných hor se dostaly i do Mostecké pánve,*“ vysvětluje Kateřina Poledníková z organizace Alka Wildlife. „*Šest jedinců ze střední části Krušných hor byli kříženci saské a jihočeské populace a jeden jedinec na horním úseku Chomutovky vykazoval čisté znaky jihočeské populace. Zdá se tedy, že v oblasti střední části Krušných hor dochází k mísení desítky let od sebe oddělených populací,*“ doplňuje.

Vydry ke svému životu potřebují zdravý vodní ekosystém - čistou vodu, ryby v tocích, obojživelníky v tůních a vegetaci podél břehů, která jim zajistí klid. Mají poměrně velké teritorium a díky tomu hodně putují krajinou. Proto výzkum také sledoval, jaké překážky jim stojí v cestě a kudy se pohybují. Je zajímavé, že využívají k cestám i zdánlivě zcela nevhodné toky jako je umělý Podkrušnohorský přivaděč. „*Na české straně Krušných hor je ale potravní základna pro vydry velmi chudá. Pokud nedojde k obnovení rybích společenstev v tocích, vydry zde budou i v budoucnu jen vzácně. Na druhou stranu díky těžbě uhlí vzniká mnoho nového vodního prostředí – menší tůně, nádrže, propadliny i velká jezera.*“

Výstava „*Ich bin ein vydra, aneb jak vydra přes hranici přišla*“ byla vloni zpřístupněna v ústeckém muzeu, které se na projektu Lutra lutra podílelo. V Oblastním muzeu a galerii v Mostě se otevře v polovině února. Nabídne panely s mnoha snímky velmi fotogenických vyder i informace o projektu. Divácky atraktivní budou akvária s živými rybami a dioráma „vydří ráj“ s řadou dermoplastických preparátů ryb a vodních savců. Část expozice bude sloužit také dětem – podívat se mohou na večerníček Vydrísek a vyzkoušet různé hry, které je přenesou do života vyder.

Periodický tisk Svazku obcí v regionu Krušných hor, Mostecká 1, Litvínov, Registrační číslo MK ČR E 23658, redakce: Kateřina Táborská, sazba: Lukáš Staněk, Magazín KO vychází jednou za dva měsíce, kontakt: sorkh@svazekobci.cz